

PERGALE

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Z A R A S A I

1953 m.
rugpjūčio

SEKMADIENIS

Nr. 94(904)

Kaina 15 kap.

N U M E R Y J E :

1. TSRS Aukščiausiosios Tarybos penktoji sesija — 1 psl.
2. S. SOKOLOVAS. Komunistų partijos vadovavimas — tarybinės santvarkos tvirtumo ir nepajudinamumo laidas—2 psl.
3. V. DOVYDAITIS.

- Džiaugsmingas darbas—2—3 psl.
4. Rajono savaitė—3 psl.
5. J. PODRIADČIKAITĖ. Mokslas apie Visatos sandarą—4 psl.
6. J. MIČIŪNAS. Pasėkime daugiametės žolės iš rudens—4 psl.

TSRS Valstybinis biudžetas

Vakar Maskvoje, Didžiuosiuose Kremliaus rūmuose, buvo atidaryta Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos penktoji sesija. Sesijos darbų tvarkoje—patvirtinimas TSRS Valstybinio biudžeto 1953 metams ir ataskaitos apie TSRS Valstybinio biudžeto įvykdymą per 1951 ir per 1952 metus; TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakų patvirtinimas.

Bendrame Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos posėdyje liaudies išrinktieji — TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatai — su dideliu dėmesiu išklaušė pranešimą dėl TSRS Valstybinio biudžeto 1953 metams ir dėl TSRS Valstybinio biudžeto įvykdymo 1951 ir 1952 metais. Kartu su biudžeto projektu vyriausybė pateikė TSRS Aukščiausiajai Tarybai apsvaistyti projektą naujo įstatymo dėl žemės ūkio mokesčio.

Pateiktas Aukščiausiajai Tarybai patvirtinti TSRS Valstybinis biudžetas 1953 metams, biudžeto įvykdymo per pirmuosius dvejus penktojo penkmečio metus skaičiai, o taip pat projektas naujo įstatymo dėl žemės ūkio mokesčio ryškiai liudija, kad mūsų šalis, Komunistų partijos vadovaujama, tvirtai žengia tolesnio galingo savo socialistinės ekonomikos kėlimo keliu, liaudies materialinės gerovės ir kultūros sisteminio kėlimo keliu.

Bendroji Valstybinio biudžeto 1953 metams apimtis numatoma: pajamų — 543,3 milijardo rublių sumos ir išlaidų — 530,5 milijardo rublių sumos, pajamoms viršijant išlaidas 12,8 milijardo rublių.

TSRS Valstybinis biudžetas 1953 metams yra tolesnio Tarybų Sąjungos galybės stiprinimo biudžetas, taikios statybos biudžetas. Jo pagrindinis uždavinys yra aprūpinti reikalingomis lėšomis Tarybinės vyriausybės sutinkamai su istoriniais Komunistų partijos XIX suvažiavimo nutarimais šiems metams numatytos didelės liaudies ūkio išvystymo ir tolesnio liaudies materialinio bei kultūrinio lygio kėlimo programos įvykdymą.

Biudžete atsispindi tokios svarbios vyriausybės priemonės, kaip šiame įvykdytas vienas iš stambiausių pokarinių laikotarpiu valstybinių mažmeninių kainų sumažinimas masinio vartojimo prekės ir žymus šių prekių gamybos išplėtimas. Yra žinoma, kad įvykdytas nuo šių

metų balandžio 1 d. kainų sumažinimas duoda gyventojų naudai daugiau kaip 46 milijardus rublių per metus. Valstybiniame biudžete 1953 metams atsispindi didelės priemonės spartesniam žemės ūkio vystymui užtikrinti, pagausinti žemės ūkio produktams gyventojams ir žaliavoms pramonei, ekonominiams kolūkių ir kolūkiečių suinteresuotumui padidinti, o taip pat žymus valstiečių apmokėtinimo sumažinimas. Biudžete atsispindi ir gyventojų tarpe paskirstomos valstybinės paskolos sumažinimas daugiau kaip du kartus.

TSRS Valstybinio biudžeto šiemet metams išlaidos padidėja palyginti su pereinamais metais 70,3 milijardo rublių, arba 15,3 procento. Didesnė šių išlaidų dalis bus panaudota liaudies ūkiui finansuoti ir socialinėms-kultūrinėms reikmėms. Toks biudžetinių lėšų nukreipimas yra galimas tikrai esant socialistinei santvarkai, kurios tikslas yra maksimaliai patenkinti nuolat augančias materialines ir kultūrinės visos visuomenės reikmes.

Liaudies ūkiui vystyti numatoma išleisti 13,7 milijardo rublių daugiau, negu pernai. Žymi šių lėšų dalis bus panaudota finansuoti pramonei ir visų pirma sunkiajai industrijai, kuri yra socialistinės ekonomikos pagrindas. Stambios sumos skiriamos vartojimo reikmėms gyventojams gaminančiai pramonei toliau rimtai vystyti. Dideli asignavimai numatomi žemės ūkiui vystyti.

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė nenuilstamai rūpinasi liaudies gerove, visokeriopu jos gyvenimo gerinimu ir kultūrinio lygio kėlimu. Liaudies švietimui, sveikatos apsaugai, socialiniam aprūpinimui ir draudimui šiemet numatyta išleisti 129,8 milijardo rublių — septyniais milijardais rublių daugiau, negu pernai.

Partija ir vyriausybė iškelia sau uždavinį toliau gerinti gyventojų butų sąlygas. Valstybinei gyvenamųjų namų statybai šiemet skiriama 25 su viršum procentais daugiau lėšų, negu pernai.

Pagrindinė tarybinio biudžeto pajamų dalis buvo ir tebėra gaunama iš socialistinių ūkių ir organizacijų. Mokesčiai ir kitos įplaukos iš gyventojų mūsų šalies biudžete užima neįtikėtinai dalį. TSRS Valstybinis biudžetas 1953 metams numato toliau padidinti palyginti su pereinamais metais pajamas iš socia-

listinio ūkio kartu sumažinant įplaukas iš gyventojų. Antai, ataskaitymai iš valstybinių įmonių ir organizacijų per šiemet padidėja 22,2 milijardo rublių, arba 37,9 procento.

Projekte naujo įstatymo dėl žemės ūkio mokesčio numatoma žymiai sumažinti žemės ūkio mokesčių. Bendroji šio mokesčio suma 1953 metais sumažinama 43 procentais, o ateinančiais 1954 metais — daugiau kaip puse. Šio karto palyginimui su 1952 metais. Vyriausybė nutarė visiškai nuimti visą likusią praėjusių metų žemės ūkio mokesčio nepriemoką.

Naujasis įstatymas dėl žemės ūkio mokesčio padės stiprinti kolūkių organizacinių ūkių atžvilgiu, toliau vystyti žemės ūkį ir didinti kolūkiečių pajamas.

Pajamų iš socialistinio ūkio didinimas įpareigoja ūkių organų vadovus susitrinti dėmesį tam, kad būtų laiku ir pilnintai įvykdomos finansinės prievolės valstybei. Reikia pasiekti, kad kiekviena įmonė besąlygiškai įvykdytų gamybinius planus išleisti produkcijai aukštos kokybės ir nustatytu asortimentu, produkcijos savikainos mažinimo užduotis, visokeriopai stiprinti ūkiskaitą ir vykdytų griežtą ekonomijos režimą.

Kaip buvo pažymėta sesijoje, pernai kai kurios ministerijos, ypač miško ir popieriaus pramonės, anglies pramonės, lengvosios ir maisto pramonės, transporto mašinų ir sunkiųjų mašinų gamybos, nepilnintai įvykdė sankaujų planus ir savo prievolės biudžetui. Daugelis statybinių organizacijų neįvykdė statybos kainos mažinimo užduoties. Mašinų-traktorių stotys viršijo nustatytą traktorių darbų savikainą. Tokie trūkumai neleistini. Griežčiausio ekonomijos režimo vykdymo klausimai turi visuomet būti ūkių ir partinių organizacijų dėmesio centre.

Sėkmingas Valstybinio biudžeto 1953 metams įvykdymas padės toliau stiprinti ekonominę mūsų Tėvynės galybę, nenukrypstant kelti tarybinės liaudies materialinę gerovę ir kultūrą, pasiekti naujus laimėjimus statant komunistinę visuomenę.

1953 m. rugpjūčio 6 d.
„Pravdos“ vedamasis

TSRS Aukščiausiosios Tarybos penktoji sesija

Rugpjūčio 6 ir 7 d. Didžiuosiuose Kremliaus rūmuose tęsė savo darbą TSRS Aukščiausiosios Tarybos penktoji sesija. Sesijoje dalyvauja G. M. Malenkovas, V. M. Molotovas, N. S. Chruščiovas, K. J. Vorosilovas, N. A. Bulganinas, L. M. Kaganovičius, A. I. Mikojanas, M. Z. Saburovas, M. G. Peruchinas.

Rugpjūčio 6 d. Sąjungos Tarybos posėdyje papildomą pranešimą padarė rūmų Biudžetinės komisijos Pirmininkas deputatas L. R. Kornijecis. Tautybių Tarybos posėdyje papildomą pranešimą padarė rūmų Biudžetinės komisijos Pirmininkas deputatas I. S. Chochlovas. Jie siūlo patvirtinti TSRS Valstybinį biudžetą 1953 metams su Biudžetinių komisijų pateiktomis pataisomis.

Po to prasidėjo diskusija dėl pranešimo apie TSRS Valstybinį biudžetą 1953 metams ir apie TSRS Valstybinio biudžeto įvykdymą 1951 ir 1952 metais. Diskusija vyko toliau ir rugpjūčio 7 d.

Savo kalbose deputatai vieningai pritarė vyriausybės pateiktiems TSRS Valstybiniam biudžetui ir projektui

įstatymo dėl žemės ūkio mokesčio.

Deputatai pareiškė, kad naujasis Valstybinis biudžetas atspindi tarybinės liaudies interesus ir kad jo tikslas yra užtikrinti tolesnį socialistinės valstybės galybės ir jėgos stiprėjimą, ekonomikos, kultūros ir mokslo vystymąsi, nenukrypstant darbo žmonių materialinio ir kultūrinio lygio kėlimą.

Ryškūs partijos ir vyriausybės nenuilstamo rūpinimosi liaudimi pasireiškimas yra žymus žemės ūkio mokesčio sumažinimas. Ši ypatingai svarbi priemonė padės stiprinti kolūkių organizacinių ūkių atžvilgiu ir toliau kelti kolūkinės valstietijos gerovę.

Tarybų Sąjungos tautų atstovai pareiškė apie tarybinių žmonių pasiryžimą paskirti visas jėgas tam, kad įgyvendintų partijos XIX suvažiavimo nutarimus dėl penktojo penkmečio plano TSRS liaudies ūkiui išvystyti.

Rugpjūčio 8 d. įvyks bendras Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos posėdis.

(TASS—ELTA).

Spartinti derliaus nuėmimą

„Jaunosios gvardijos“ kolūkis įsipareigojo derliaus nuėmimo darbus atlikti sparčiai ir be nuostolių.

Tačiau kolūkio valdyba nešė reikiamų priemonių prisiimtų įsipareigojimų vykdymui. Derliaus nuėmimo darbuose nepanaudojamos mašinos. Nuo praėjusių metų neatremontuota viena javapiuvė. Dar iki šio laiko neatremontuoti ir neišvalyti klijimai naujam derliui sukrauti.

Derliaus nuėmimo darbuose dalyvauja ne visi kolūkiečiai. Ypatingai bloga padėtis pirmoje laukininkystės brigadoje. Čia eilė kolūkiečių,

kaip Kotovas, Natalčenko ir kiti, mažai dirba kolūkio laukuose, daugiau rūpindamiesi savo asmeniniais reikalais.

Didelė kaltė už tai tenka ir kolūkio valdybai bei kolūkio pirmiui Griščenko, kuris visai nusišalinęs nuo vadovavimo kolūkiui — nekontroliuoja brigadininkų darbą, netikrina kaip vykdomi prisiimti socialistiniai įsipareigojimai.

Žemės ūkio artelės valdyba turi rimtai susirūpinti esama kolūkyje padėtimi. Reikia ryžtingai paspartinti derliaus nuėmimo tempus.

J. Varnėnas

Spartūs darbo tempai

Stalino vardo kolūkyje sėkmingai vykdomi derliaus nuėmimo darbai. Tam padeda našus mašinų panaudojimas derliaus nuėmimo metu. Per penkis darbo dienas nuimti žiemkenčiai iš 417 ha ploto. Pirmą numatyto laiko nupjaukti ir sukrauti į kūgius anksčiau žirniai 48 ha plote. Dabar abiejose brigadose sėkmingai vykdomas vasario derliaus nuėmimas. Jau nu-

piauta apie 50 ha avių ir miežių. Laukuose dirba 8 kertamosios. Išsivysčiusiame socialistiniame lenktynavime darbo pavyzdį rodo kertamųjų mašinistai drg. drg. J. Kuošys, K. Vitkauskas, A. Andrijauskas ir I. Svidinskas. Kasdien jie vykdo ir viršija darbo užduotis.

J. Špūrienas

kolūkio sąskaitininkė

Komunistų partijos vadovavimas — tarybinės santvarkos tvirtumo ir nepajudinamumo laidas

Tarybinė liaudis, glaudžiai susitelkusi apie savo brangiąją Komunistų partiją, tvirtai žengia keliu į komunizmą. Didžio tikslo įkvėpti, darbininkai, kolūkiečiai ir inteligentija pasiaukojančiai dirba socialistinės Tėvynės labui.

Komunistų partijai vadovaujant, mūsų šalies darbo žmonės pasiekė pasaulines istorines pergalės visose ūkinės ir kultūrinės statybos srityse. Partijos teisingos politikos ir išmintingo vadovavimo dėka mūsų šalyje buvo sukurta ir įsitvirtino nauja, tarybinė visuomeninė ir valstybinė santvarka, išlaikiusi visus išmėginimus kovoje su vidaus ir išorės priešais.

Penkmečių metais tarybinė žmonių pastangomis buvo sukurta pirmąsį pramonė — visos socialistinės ekonomikos pagrindas. Priešakinė pasaulyje tarybinė mašinų gamyba aprūpina šiuolaikine technika visas liaudies ūkio šakas. Lengvoji ir maisto pramonė vis plačiau ir pilniau patenkina nuolat augančias gyventojų reikmes.

Nuolatinio partijos ir vyriausybės rūpinimosi dėka mūsų socialistinis žemės ūkis darosi vis labiau kvalifikuotas, produktyvesnis ir duoda vis daugiau prekinės produkcijos.

Socialistinės ekonomikos laimėjimų pagrindu nenutrūkstamai kyla materialinė ir kultūrinė darbo žmonių gerovė. Išugdyti gausūs aukštai kvalifikuoti specialistų kadrai.

Tačiau kad ir kokie yra dideli taikios ūkinės statybos laimėjimai, tarybiniai žmonės nenusiramina tuo, kas pasiekta. Komunistų partija nukreipia kūrybinį liaudies aktyvumą į vis naujų ir naujų komunistinės statybos uždavinių sprendimą, iškelia aukštą ir šaliną trūkumus, kertiškai vertina savo darbo rezultatus.

Igyvendindama XIX suvažiavimo nutarimus, Komunistų partija užtikrina naują galimą visų liaudies ūkio šakų kilimą, tolesnį Tarybų valstybės jėgos bei galybės stiprėjimą.

Mūsų liaudis iš savo gyvenimo patyrimo įsitikino, kad Komunistų partijos politika yra vienintelė teisinga politika, ir vieningai remia šią politiką. Tarnavimas liaudžiai, nenuilstamas rūpinimasis jos gerove, maksimaliu darbo žmonių nuolat augančių materialinių ir kultūrinių reikmių patenkinimu — aukščiausias visos Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės veiklos įstatymas.

Leninas ir Stalinas išugdė ir išauklėjo mūsų partiją nesutaikomumo ir tvirtumo kovoje su visais tarybinės santvarkos priešais dvasia.

Neišardoma Komunistų partijos eilių vienybė ir susitelkimas yra būdingas jos vidinės būklės, viso jos vidinio gyvenimo bruožas. Pirmąsį kiekvieno partijos nario pareiga — visokeriopa saugoti partijos vienybę, kaip svarbiausią jos jėgos ir galybės sąlygą.

Nepaprastai svarbia mūsų sėkmingo žengimo pirmyn sąlyga partija laiko partinio ir valstybinio vadovavimo kolektyvumą, susitelkimą ir monolitiškumą. Griežčiausias kolegialumo principo laikymasis — teisingo vadovavimo šaltai laidas. Todėl uždavinys yra tas, kad visuose partiniuose organuose būtų iš tikrųjų griežčiausiai laikomasi kolektyvinio vadovavimo principu. Reikia ryžtingai išgyvendinti vis dar esančius faktus, kai kolektyvinis klausimų svarstymas ir sprendimas partiniuose organuose pakeičiamas individualiais potvarkiais.

Vidinis partinis gyvenimas turi trykšte trykšti. Tik šia sąlyga galima sėkmingai išgyvendinti TSKP įstatų reikalavimus dėl reguliaraus partijos komitetų plenumų šaukimo, dėl partinių organų renkamumo ir jų periodinio atskaitingumo savo partinėms organizacijoms, organizuoti aktyvią partinių organų veiklos kontrolę iš partinių masių pusės.

Partija reikalauja, kad būtų griežčiausiai laikomasi lenininio principo dėl kadru

parinkimo pagal jų politines ir dalykines savybes.

Partinės organizacijos turi reguliariai tikrinti visų organizacijų ir žinybų darbą, kontroliuoti kiekvieno darbuotojo, kokias pareigas jis beiegtų, veiklą. Patyrimas rodo, jog kai nevykdoma didelių ar mažų vadovų partinė kontrolė, darbas neišvengiamai sužlugdomas, darbuotojai pūva.

Komunistų ir visų darbo žmonių auklėjimas aukšto revoliucinio budrumo dvasia — ne laikinas ir praeinantis uždavinys, o kasdieninis partinių organizacijų reikalas. Reikia atminti ir niekuomet neužmiršti kapitalistinio apsupimo, kuris nuolat siūnia į mūsų tarpą savo agentus griaunamajai veiklai vykdyti.

Partija yra stipri aukštu komunistų sąmoningumu ir aktyvumu. Ji nuolat rūpinasi visokeriopa vidinės partinės demokratijos vystymu. Savikritikos ir ypač kritikos iš apačios vystymas — svarbiausia sąlyga visam partiniam darbui kelti. Komunistų partijos jėgą ir nenugalimumą sudaro jos nenutrūkstami ryšiai su liaudimi.

Galingas įrankis kovoje už komunizmo pastatymą yra mūsų Tarybų valstybė. Komunistų partija laiko savo uždaviniu toliau stiprinti daugiacionalinę Tarybų valstybę, stiprinti darbininkų klases ir valstietijos sąjungą, tautų draugystę, visokeriopa stiprinti aktyvią mūsų Tėvynės gynybą nuo jos priešų agresyvių veiksmų. Todėl stiprinti Tarybų valstybę yra visų mūsų Tėvynės darbo žmonių šventa prievolė.

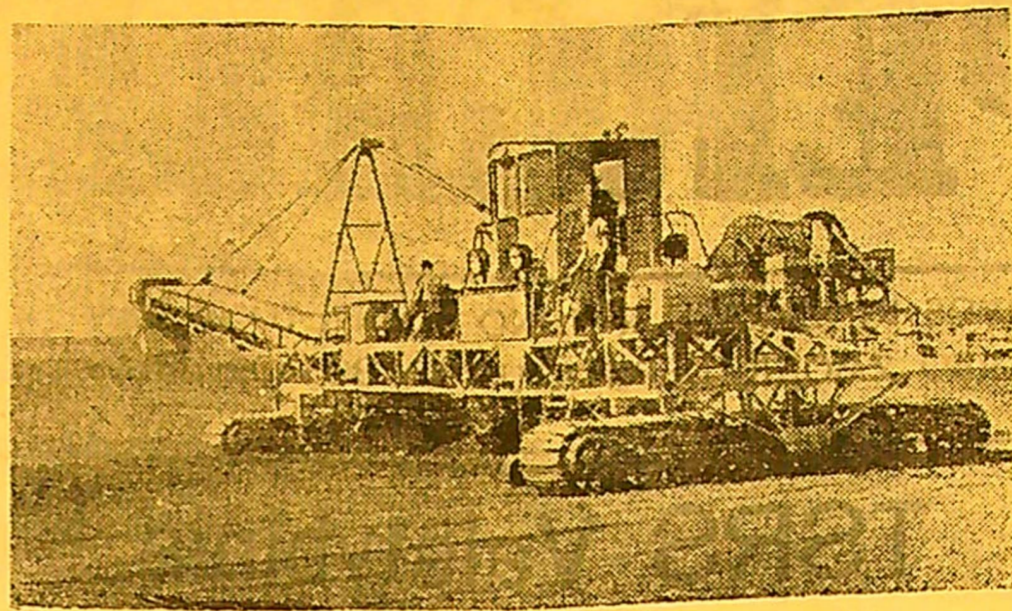
Partiniai organai turi pasiekti, kad mūsų propaganda ir visos politinis darbas masėse auklėtų komunistus ir visus darbo žmones įsitikinimo komunizmo reikalo nenugalimumu dvasia, begalinio atsidavimo partijai, socialistinei Tėvynei dvasia.

S. Sokolovas

MASKVOS SRITIS. Tarybinio ūkio „Lesnyje poliany“ brigadose buvo surengti pasikalbėjimai, skirti penkiasdešimtosioms metinėms nuo tos dienos, kai buvo atidarytas Antrasis partijos suvažiavimas, skaitymai TSKP CK Propagandos ir agitacijos skyriaus ir Markso—Engelso Lenino—Stalino Instituto tezių „Tarybų Sąjungos Komunistų partijos penkiasdešimtmetis (1903—1953)“.

Nuotraukoje: užsitarnavęs RTFSR zootechnikas agitatorė E. N. Briankeva skaito tezes grupei tarybinio ūkio melžėjų.

V. Šarovskio nuotr. (TASS).

TSKP XIX suvažiavimo direktyvose numatyta per penkmetį padidinti durpių iškasimą 27 procentais. Durpynuose naudojama priešakinė technika. Iš broliškų respublikų gamyklų Lietuvos durpių įmonės gauna naujus aukšto našumo mechanizmus. Radviliškio durpių bazėje durpių iškasimas ir transportavimas mechanizuoti daugiau kaip 90 proc.

Nuotraukoje: trupintinių durpių perkrovimas agregato „UPF-2“ pagalba Radviliškio bare. I. Balmano nuotr. (TASS).

Apsvarstė soclenktyniavimo rezultatus

Neseniai įvykusioje Stelmužės apylinkės Tarybos sesijoje buvo apsvarstyti socialistinio lenktyniavimo rezultatai už pirmą šių metų pusmetį.

Visi deputatai aktyviai dalyvavo svarstant šį klausimą. Deputatas Zubovas nurodė, kad apylinkės teritorijoje esantis „Ažuolo“ kolūkis dar silpnai vystosi. Svarbiausi žemės ūkio darbai vyksta neorganizuotai, nepakankamai kovojama už priešakinių agrotechnikos priemonių įdiegimą į kolūkinę gamybą. Tai rezultatas to, kad apylinkės Taryba dar nepakankamai giliasi į kolūkio reikalus, nesuteikia reikiamos paramos kolūkio valdybai organizuojant darbą, vystant kolūkiečių tarpe socialistinį lenktyniavimą. Jis išskėlė taip pat esamus trūkumus kolūkio gyvulininkystės fermose.

„Ažuolo“ kolūkio pirmi-

ninkas drg. Bogušas kritikavo apylinkės Tarybą, kad ji nesuteikia pagalbos kolūkio valdybai. Jis nurodė, kad kolūkio valdybai reikalinga rimta parama keliant darbo drausmę, gerinant darbo organizaciją, tačiau tokios paramos iš apylinkės Tarybos nesulaukiama. Apylinkės Taryba mažai rūpinasi politinio darbo vystymu, kultūros—švietimo įstaigų darbo pagerinimu, nepadedama vystyti socialistinį lenktyniavimą.

Eilė kalbėjusių deputatų kritikavo kolūkio valdybą ir apylinkės Tarybą už silpną vadovavimą socialistiniam lenktyniavimui ir nurodė eilę priemonių darbo pagerinimui.

Sesija priėmė konkretų nutarimą, kuriame numatytos priemonės esantiems trūkumams likviduoti, socialistiniam lenktyniavimui toliau išvystyti.

A. Aksiutovaitė

Laiškai iš kolūkio

Džiaugsmingas darbas

Pagal Nemuną slinko audra. Tamsių, pažemėj susidraikiusių debesų nukarę pluoštai beveik lietė slaitus, o jų švytinčios viršūnės kunkuliuodamos kilo uždengdamos saulę. Pūstelėjo priešingas vėjas ir tą akimirką plykstelėjo žaibas su tokiu garsu lyg padėbesy kas nors būtų perplėšęs didžiulį skardos lapą.

Kombainininkas Žeknys neramiai žvilgtelėjo į dangų ir šūktelėjo jaunam padėjėjui:

—Ar nematai vežikų?

—Jau atbilda, bet dar tik pusė bunkerio grūdų, gi lietus ant nosies!

Žeknys įjungė trečią greitį ir mėlynai nudažytas kombainas farsai stipraus vėjo varomas laivės dar greičiau plaukė kviečių jūroje. Atrodė, kad varas nejudą kombainininko rankose, taip lygus buvo laukas.

Prie kombaino priartėjo vežikai ir lydėjo jį šalimais laukdami kol sustabdys. Tik keliolika minučių tereikėjo

kol iš rankovės platus grūdų sriautas sklidinai pripildė bunkerį. Apskaičiuojant neapsirikta. Kviečiai iš hektaro duoda po dvi tonas švarutėlių grūdų.

Skubindami pripylė maišus, pakrovė tris pastotes. Į kombainą ėmė barbenti žirnio dydžio lietaus lašai.

Vežikai paragino arklis. Žeknys su padėjėju sugulė po kombainu.

Lietus buvo smarkus, bet trumpas, kaip dažnai vasaros metu iš didelio debesio esti.

Vėl švystelėjo saulė vairovorkšte apriesdama nuslenkančius debesis.

Kombainininkas užlipo ant tiltelio. Laukuose vėl atgijo darbas. Iš po gubų lindo pėdų rišėjos, kertamųjų vairuotojai. Toliau už griovio lygindami kampuoto javų sklypo iškyšulius, kur netrukus turėjo atvažiuoti kombainas, sušvytavo kirtėjų dalgiai. O dar toliau, kur jau laukas buvo nuvalytas, slinko traktorius,

Pilnai išnaudoti mašinas

Šiaulių rajono kolūkiečių kreipimasis surado „platu atgarsį“ mūsų kolūkyje. Kolūkiečių tarpe su nauja jėga išsivystė socialistinis lenktyniavimas už pavyzdinę derliaus nuėmimą. Mes, mašinistai, taip pat įsijungėme į socialistinį lenktyniavimą ir pasižadėjome sparčiai dirbti, siekti kuo didesnio dienos išdirbio. Pirmomis dienomis aš per dieną nukirsdavau tik 3—3,5 ha rugių. Dabar jau per dieną nukertu po 4—4,5 ha, tuo būdu žymiai viršydama išdirbio normas. Į soclenktynes iškviečiau III laukininkystės brigados mašinistą-kirtėją drg. M. Kandziliauską, kuris nuo manęs irgi nedaug atsilieka.

Aš stengiuosi kuo našiau išnaudoti mašiną, neprileisti bereikalingų stovinėjimų. Dirbu viena arklių pamaina. Arklius parinkau vienodo pajėgumo. Iki pietų pertraukos piauunu su vienu dalgiu. Pietų pertraukos metu, kol

arkliai ilsisi, aš pakeičiu dalgį. Tokiu būdu dviejų dalgių man pilnai užtenka visai dienai. Su laukininkystės brigados brigadininku aš anksto numaciau javapiuvės maršrutą. Sklypus, kuriuose reikės dirbti, aš parinkau arti vienas kito. Tokiu būdu aš išvengiu bereikalingų važinėjimų. Be to, stropiai prižiūriu savo javapiuvę.

Reikia pažymėti, kad kolūkio valdyba dar skiria nepakankamą dėmesį mašinų darbui. Aš galėčiau pasiekti žymiai didesnio išdirbio, jeigu dirbčiau dviem arklių pamainomis, tačiau nei brigadininkas, nei kolūkio valdyba iki šiol tuo nepasirūpino.

Sėkmingai vykdydamas prisilintą įsipareigojimą, aš prisidėsiu prie spartesnio derliaus nuėmimo darbų vykdymo.

A. Dubovskij

„Lenino atminties“ kolūkio I brigados mašinistas-kirtėjas

Ruošiami sėklų fondai

„Garbingo darbo“ kolūkio kolūkiečiai sparčiai vykdo derliaus nuėmimą. Kiekvieną dieną laukuose dirba 7 kertamosios. Kertamųjų valruotojai visuomet įvykdo ir viršija išdirbio normas. Pavyzdžiui, L. Chaževskis ir A. Sargūnas nuplėna po 5—6,5 ha vasarojaus. Taip pat derlius nuimamas ir rankintais dalgiais. Kartu su derliaus nuėmimu mūsų kolūkiečiai nepamiršta ir kito labai svarbaus uždavinio—sėklų fondo žiemkenčių sėjai sudarymo.

Derlių iš sėklinių sklypų mes suvežėme į atskirus klotimus. Ketvirtoje ir antroje laukininkystės brigadose organizavome spartų sėklinių

rugių kūlimą ir sėklų valymą. Antroje laukininkystės brigadoje jau pradėjome masinį kūlimą. Čia įrengta kūlimo aikštelė, į kurią iš lauko gabenami rugiai tiesiog paduodami į mašiną. Taip organizuojant rugių kūlimą, išvengiami pašaliniai darbai, kaip javų krovimas į klotimus ir jų iškrovimas kūlimo metu. Tuo pačiu susitaupo dalis darbo jėgos, kuri panaudojama sėklų ruošimui. Kolūkiečiai deda visas pastangas, kad paruoštų žiemkenčių sėjai aukštos kokybės sėklas.

J. Grumbinas

„Garbingo darbo“ kolūkio agronomas

vilkdamas ražienų skutiką. Tik tai pėdų vežikai dar likuriavo kol apdžius rikės.

Laukuose užvirė darbas. Tikrai, vieningas jis šiomis piūties dienomis. Kolūkiečiai moka ne tik išauginti gausų derlių, bet ir jį imti sparčiai, kad būtų išvengta nuostolių. Rugsėpiūtė buvo baigta per 5 dienas, dabar jau ir žieminiai kviečiai įpusėti kirsti. Čia prieš dešimtį dienų, kur dabar juoduoja nuskustos ražienos, kur kiūkso dar kombaino paliktos šiaudų kupeštos žiemkenčiai baigė bręsti 300 ha plote.

Visi kolūkio ištekliai mobilizuoti derliui nuimti per trumpiausią laiką, grūdų paruošoms — svarbiausiajam priesakui įvykdyti.

Dieną ir naktį dirba MTS džiovykla, per parą išvalydamą po 150 centnerių grūdų. Javūs kerta ne tik javapiuvėmis, bet ir šienapiuvėmis.

Į sandėlius jau pilami sėkliniai grūdai.

Piūties darbai vyksta tikrai vieningai. Moterims nereiki-

kia rūpintis mažais vaikais. Dieną jie rūpestingai prižiūrimi kolūkio lopšelyje. Net ir moksleiviai, studentai, kurie vasarą praleidžia namuose, ir tie išėjo laisvu noru padėti kolūkiui.

Tik kai vakaro prieblandos ima leisti ant žemės, nutyla laukai. Bet naujuose kolūkio valdybos namuose dar ilgai negėsta šviesa. Čia suvedami pasiekti rezultatai, aptariama rytojaus diena. Brigadininkai juokaudami pasigindija vienas su kitu, didžiuojasi savo brigados žmoniėmis. O jais didžiuotis verta! Retas kuris iš laukų sugrįžta neišdirbęs po 1,2—2 darbdienius. Merginos suriša po 600—700 pėdų per dieną. Kaip šeimininkas valdybos būstinėje jaučiasi kertamosios vairuotojas Jonas Pankauskas, pagyvenęs jau žmogus, trijų vaikų tėvas. Kad ir tankūs, aukšti storo šiaudo kviečiai, bet kasdien įsai nukerta po 5 hektarus. Jau šiais metais Pankauskas turi išdirbęs virš 200 darbdienių.

RAJONO SAVAITĖ

Mokyklos paruoštos mokslo metams

Karveliškųjų apylinkės ribose esančios Nadunų, Girsių ir Gudelių pradinės mokyklos pilnai paruoštos naujiems mokslo metams. Mokyklose naujai įstiklinti langai, perdažytos ir išdekoruotos sienos, atremontuoti suoliai.

Dideli remonto darbai atlikti buvusios Girsių pradinės mokyklos patalpose, kur šiais metais bus atidaryta septynmetė mokykla. Čia įrengtos ir išdažytos dvi naujos klasės, pastatytos krosnys, įrengtas Lenino kampelis. Meistras drg. Kavaliauskas ir dažytojas drg. Vasiliauskas mokyklos remontą atliko per 7 dienas. Mokyklos taip pat aprūpintos karu.

Apylinkėje atlikta visų mokyklinio amžiaus vaikų registracija.

L. Ovčinnikovas

Nauji kvalifikuoti kadrai

Kas metai rajono mokyklose didėja kvalifikuotų kadro skatėms. Šiais metais 83 rajono mokytojai, keldami savo kvalifikaciją, mokosi aukštesiose neakivaizdinėse mokyklose, o 12 mokytojų baigė aukštąsias mokyklas.

Naujiems mokslo metams į rajoną atsiunčiami penki nauji dėstytojai, baigę aukštąsias mokyklas. Zarasų I vidurinė mokykla gaus vokiečių kalbos ir literatūros dėstytoją gaus Drobų septynmetė mokykla Nr. 2. Lieluvių kalbos ir literatūros dėstytoją gaus Drobų septynmetė mokykla.

B. Jonaitis

Naujos bibliotekos

Šiais metais rajono kolūkiuose naujai įsteigtos keturios bibliotekos, kuriose yra daugiau kaip 3.500 įvairių knygų.

Naujosiose bibliotekose greitai išaugo skaitytojų skaičius. Pavyzdžiui, naujai įsteigta Romancų apylinkėje biblioteka jau turi 92 skaitytojus, o Smalvų apylinkės bibliotekos skaitytojų skaičius siekia iki 125.

Bibliotekos nuolat papildomos nauja literatūra.

O. Vlasova

Didėja plytų gamyba

Prieš prasidedant šių metų gamybos sezonui Zarasų pramkombinafo Grybiškių plytinė gavo naujas mašinas. Gautas naujas lokomobilis ir presinis agregatas „Kolchoznik“, naujai pastatytos plytų džiovyklos ir kiti pastatai. Tai leido žymiai padidinti plytinės gamybinį pajėgumą. Jeigu pereitais metais per pamainą plytinė pagaminavo vos 5—6 tūkstančius plytų, tai dabar per pamainą čia pagaminama po 14—15 tūkstančių. Išsivysčiusio socialistinio lenktyniavimo dėka eilė darbininkų sistemingai viršija dienes išdirbio normas. Plytinėje išaugo eilė spartuolių, kaip A. Avdiejeva, A. Šileikytė, O. Ažnanskaitė ir kitos, kurios dienes normas įvykdo 150—200 proc. Skirdami didelį dėmesį darbo kokybei, darbininkai gamina tik geros kokybės plytas. Gerai prižiūrimi ir pilnai išnaudojami visi mechanizmai.

Plytinės kolektyvas liepos mėnesio plytų gamybos planą žymiai viršijo, pagamindamas per mėnesį 230 tūkstančių plytų, esant planui

205 tūkstančiai. Šiais metais pagal planą jie turi pagaminti 850 tūkstančių plytų. Nuosekono pradžios jau jų pagaminta 600 tūkstančių.

Plytinės kolektyvas ir toliau deda visas pastangas tam, kad garbingai vykdytų jiems iškelto uždavinį.

J. Prigorškis

Pajamos iš daržininkystės

Kas antrą dieną iš „Bolševiko“ kolūkio į turgų gabenami vežimai šviežių daržovių. Kolūkio daržininkystės grandis, vadovaujama M. Leonovos, išaugino šiais metais gausų daržovių derlių. Gerai užderėjo agurkai, kopūstai, morkos, grandis augina 15 tūkstančių pomidorų daigų.

Daržininkystė „Bolševiko“ kolūkyje tapo pajaminga ūkio šaka. Šiais metais numatoma už daržovinių kultūrų realizavimą gauti apie 37 tūkstančius rublių pajamų.

L. Matviejeva

Po 14-16 kostiumų per mėnesį

Daugverslinės artelės „Aušra“ stuvėja drg. Tverjanavičiūtė sparčiai ir gerai atlieka savo darbą. Kiekvieną mėnesį ji viršija išdirbio normą. Liepos mėnesio planą ji įvykdė 120 procentų.

Per mėnesį drg. Tverjanavičiūtė pasiūva po 14—16 moteriškų kostiumų. Visi jos siūviniai pasiūvimi aukšta kokybe.

V. Talutytė

Jonas Pankauskas, kaip ir Stasys Galaveckas bei daugelis į juos panašių buvusių mažžemių ir bežemių vais-tiečių, kolūkio tolesniam suklestėjimui stengiasi atiduoti visas savo jėgas. Ir nereikia dvejojti kodėl. Nes jie žino, kad gyvenimo laimė tik kolūkyje. Jų darbdieniai — jų pasiturintis gyvenimas. Kolūkinė santvarka — tai dar gražesnė jų rytojaus diena, šviesi ateitis jų vaikams.

Jonas Pankauskas vienas pirmųjų įstojo į kolūką. Anksčiau nuo pusės vasaros jo šeima pristigdavo duonos. Šią žiemą Pankauskų šeima už praėjusių metų darbą vien rugių ir kviečių gavo virš keturių tonų. Tokią duonos gausybę jie ir nesutalpino savo svirnelyje, kuris gyvenant pavieniui buvo visuomet pustuštis. Tik tai pinigais jiems kolūkis išmokėjo 5 tūkstančius rublių.

— Pavertus mūsų šeimos perykštį uždarbį pinigais susidarė 30.000 rublių — pasakoja patsai Pankauskas.

Štai kolūkiečių šeimos biudžetas ketvirtaisiais kolūkinės santvarkos metais. Užtat kolūkiečiai ir dirba vieningai, žymiai greičiau nuolaukų imdami derlių negu buvo numatę pagal darbų planą. Jie žino turtės kolūkis, turtės ir jie.

— Iš visko matyti, kad šiame darbdienis bus žymiai vertingesnis, — pareiškė vienas darbdiečių kolūkiečių Rimkevičius. — Ir derliai geresni, ir pagaibinės ūkio šakos labai praplėstos.

Artelės nariai tuo tvirtai tiki. O juk pernai už darbdienį jie gavo taip gi nemažą: po 4,5 kg grūdų, po 3,5 rb. pinigais, po 2 kg pašarų ir kitokių produktų.

— Ir žinote kodėl taip visi vieningai ir džiaugsmingai kolūkyje dirba? — pridūrė Rimkevičius. — Mes esame begaliniai dėkingi Komunistų partijai, kad ji mus išvedė į aiškų kelią. Argi anksčiau būčiau išauginęs tiek mokytojų vaikų... Rimkevičiaus sūnus prieš

pora metų baigė medicinos institutą. Duktė Onutė ketvirtąjį kurso studentė, jos sesuo Aldona kitais metais baigs vidurinę mokyklą, Genutė taipgi joje mokosi. Sūnus Benadas — MTS mechanikas.

Rimkevičiai ne išimtis. Kolūkyje neraišė šeimos, iš kurios kas nors nesimokyto septynmetėje ar vidurinėje, specialioj ar aukštoj mokykloje, techniku ar institute.

Štai kodėl su tokia meile apie Komunistų partiją kalba dabar kolūkiečiai, klausydami agitatorių, kurie skaito TSKP CK tezes „Tarybų Sąjungos Komunistų partijos penkiasdešimtmetis“. Štai kaip pasakė kolūkietė daugiavaikė motina Augustinaitienė:

— Nerandu gražesnio ir kilnesnio žodžio kaip Komunistų partija. Ji darbo žmonių motina, ji mūsų švityrys į laimę.

V. Dovydaitis
Vilkijos rajono „Keltas i komunizma“ kolūkis

Pasikalbėjimai gamtos mokslo klausimais

Mokslas apie Visatos sandarą

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XIX suvažiavimo nutarimuose nurodoma, kad būtina sustiprinti kovą prieš kapitalizmo liekanas žmonių sąmonėje. Gerinant komunistinį darbo žmonių auklėjimą reikia nuolat demaskuoti visokius religinius prietarus ir mitus, su kurių pagalba visokio plauko reaccionieriai tamsina liaudies sąmonę. Prie praeities likučių priklauso ir religiniai prietarai, susiję su neteisingomis pažiūromis į Visatos sandarą.

Klausimas apie tai, kaip sudarytas pasaulis iškilo žmogui jau gilioje senovėje. Matydami dangaus kūnus — Saulės, Mėnulio, planetų, žvaigždžių patekėjimą ir nusileidimą, Mėnulio formos pasikeitimus, Saulės ir Mėnulio užtemimus, metų laikų keitimąsi — žmogus mėgino paaiškinti šių reiškinių priežastis. Bet gilioje senovėje žmogus negalėjo turėti tikrai mokslinės medžiagos ir teisingai paaiškinti gamtos reiškinius. Todėl žmogus sukūrė įvairias pasakas ir mitus apie pasaulio sandarą, apie dangaus kūnų kilmę. Pirmą kartą žmogus, priklausomas nuo viešpatuojančių gajvališku gamtos jėgų, pradėjo nesuprantamus jam reiškinius aiškinti kažkokiu pasakišku viršgamtinų esybių — dievų, velnių, dvasių veiksmais, sukūrė išsistę eilę religinių mitų.

Visų religijų bažnyčios atkakliai skleidė antimokslinę teoriją apie pasaulio sukūrimą. Tačiau pažangieji pasaulio mokslininkai materialistai atkakliai kovojo prieš neteisingą religinę pažiūrą į pasaulio sutvėrimą.

Didysis lenkų astronomas Nikolajus Kopernikas, gyvenęs 1473–1543 metais, pirmasis sutriuškino bažnytinį tarnų melagingą teigimą apie pasaulio sutvėrimą. Jis įrodė, kad mūsų Žemė yra eilinė planeta — rutulio pavidalo tamsus kūnas, apšviečiamas Saulės ir kuris sukasi aplink ją drauge su kitomis panašiomis planetomis beveik apskritaisiais keliais. Tuo būdu Kopernikas sudaužė teigimą apie Žemės centrinę padėtį ir nejudomumą, ir smogė triuškinamą smūgį bažnyčios autoritetui, kuri tvirtino, kad Žemė yra sukurtas dievas ir ji yra nejudomas pasaulio centras, virš kurio yra dangus. Bažnyčia pradėjo smarkią kovą prieš Koperniko mokslą: Koperniko knygos buvo uždraustos, jo pasekėjus didžiulius mokslininkus Džordano Bruno ir Galileo Galilėjų persekiojo ir nukankino.

Bet nepaisant persekiojimų ir siundymų, mokslas visą laiką žengė į priekį, turtindamas žmoniją naujais atradimais, naujais tyrinėjimo metodais, tobulais įrankiais, kurie šiuo metu įgalina mus teisingai spręsti apie dangaus kūnų nuotolius, jų dydžius ir mases, jų fizinę būklę,

cheminį jų medžiagų sandarą ir jų vystymąsi.

Įnirtingoje kovoje prieš religiją mokslas įrodė, kad mūsų Žemė yra ne kas kita, kaip nedidelis dangaus kūnas, priklausantis pasaulio kūnų sistemai, kuri vadinasi saulės sistema. Ši sistema susideda iš centrinio kūno — Saulės, devynių didesnių saulės sistemos planetų — Merkurijaus, Veneros, Žemės, Marso, Jupiterio, Saturno, Urano, Neptūno ir 1930 metais atrasto Plutono, 31 planetų palydovo, daugiau kaip 1.500 mažų planetų (asteroidų), didelio skaičiaus kometų ir nesuskaitomų meteoritų. Visos planetos sukasi aplink Saulę ir sukasi aplink savo ašis. Planetų judėjimas aplink Saulę yra metų laikų keitimosi priežastis, o sukimasis aplink ašį — dienos ir nakties priežastis.

XVII amžiaus pabaigoje žinomas mokslininkas Isaacas Niutonas atskleidė vieną iš svarbiausių gamtos dėsnių — visuotinės traukos dėsnį: visi kūnai Visatoje traukia vienas kitą; juo didesnė traukiančio kūno masė, tuo didesnė jo traukos jėga; tačiau iš kitos pusės, juo didesnis nuotolis tarp traukiančių kūnų, tuo silpniau jie vienas kitą traukia.

Saulė savo mase žymiai viršija planetų mases, ji turi labai didelę traukos jėgą. Ši jėga ir priverčia planetas judėti aplink Saulę, neleidžia joms nuskristi į pasaulio erdvę. Panašiu būdu planetos sulaukia aplink save savo palydovus.

Didžiausias Niutono nuopelnas yra tai, jog jis įrodė traukos jėgos tapatumą tarp dangaus kūnų ir jėgos, kuri sulaukia kūnus Žemės paviršiuje: šią jėgą mes vadiname sunkumo arba svorio jėga.

Didesnės saulės sistemos planetos, išskyrus mažai išlirtą Plutoną, savo fizinėmis charakteristikomis suskyla į dvi skirtingas viena nuo kitos grupes. Pirmajai grupei priklauso keturios arčiausiai Saulės esančios planetos — Merkurijus, Venera, Žemė ir Marsas. Jos nedidelės savo dydžiais ir masėmis (didžiausios iš jų — Žemės skersmuo apie 13.000 kilometrų), lėtai sukasi apie savo ašis, turi permatomas atmosferas, gauna iš Saulės daug šilumos ir šviesos. Be Žemės, kaip tai įrodė rusų mokslininkas G. A. Tichovas, gyvybė — augalų pasaulis — yra ir Marse.

Antrosios grupės planetos — Jupiteris, Saturnas, Uranas ir Neptūnas skiriasi daug didesniais dydžiais ir masėmis, greitai sukasi apie ašis. Jos apsuptos tankiomis nepermatomomis atmosferomis. Saulės šilumos ir šviesos gauna žymiai mažiau, negu pirmosios grupės planetos ir todėl gyvybei netinkamos.

Kometos susideda iš daugiau ar mažiau stambių nuolaužų, dulkių ir dujų. Besiartinant kometai prie Saulės

nuo smarkaus įkaitinimo jos spinduliais, iš nuolaužų bei smiltelių išsiskiria dujos ir sudaro didžiulę šviečiančią uodegą. Iki išaiškinant kometų prigimtį jų pasirodymas sukeldavo prietaringą baimę žmonių tarpe. Šiuo metu mes žinome, kad nei kometos pasirodymas, nei net jos susidūrimas su Žeme jokio pavojaus mums nedaro. Didelį indėlį į mokslą studijuojant kometas įnešė rusų mokslininkas P. A. Bredichinas, kurio darbus tęsia tarybinis astronomas S. V. Orlovas.

Meteorai — tai kietos medžiagos nuolaužos, kurios yra nuo didelių luitų iki mažyčių smiltelių dydžio. Patekdami į žemės orą ir skridami per jį, meteorai nuo trymimosi į žemės atmosferą įkaista ir užsidega, todėl šviečia. Liaudyje meteorai dažnai vadinami krintančiomis žvaigždėmis.

Planetų, žvaigždžių, ir kitų dangaus kūnų ištyrimas parodė, kad visos jos susideda iš tų pačių cheminių elementų, kaip ir mūsų Žemė. Tuo akivaizdžiai patvirtinamas materialinis Visatos vieningumas.

Daugelis žvaigždžių yra ne vienišos; aplink didelę žvaigždę sukasi traukos jėgos veikiamos viena arba daugiau mažesnių žvaigždžių-palydovų. Tai reiškia, kad mūsų saulės sistema nėra išimtis Visatoje. Ir kitose planetinėse sistemose yra sąlygų, tinkamų organinei gyvybei egzistuoti. Vadinasi, kur yra sąlygų, ten natūraliu būdu vystosi ir gyvybė.

Žvaigždės erdvėje išmėtos netolygiai — jos jungiasi į didžiulius žvaigždžių telkinius, vadinamus galaktikomis. Daugelis iš jų turi spiralinę formą. Milijonai tokių galaktikų jau aptikta su galinų šiuolaikinių teleskopų pagalba.

Gamtos mokslinio pažinimo laimėjimai įtikinamai parodė, kad Visata yra materialinė vienybė, kurioje materija yra nenutrūkstama judėjimo ir vystymosi procese. Nuolatose pereinanti iš paprastesnių formų į sudėtingesnes, iš chaotinių dujų — dulkių debesų susidaro planetos, žvaigždės ir žvaigždžių sistemos — galaktikos. Materijos judėjimo ir vystymosi procesas begalinis. Visatoje nėra nieko amžino, be amžinai judančios materijos.

Tarybiniai astronomai, apsiginklavę dialektinio materializmo filosofija, kovoja prieš religines idealistines pažiūras apie pasaulio sutvėrimą, atskleidžia tikrąjį vaizdą to, kaip yra sudaryta begalinė Visata, kuri nuolat juda, keičiasi ir vystosi. Visatos sandaro žinojimas padeda darbo žmonėms įsivieinti materialistinę pasaulėžiūrą, tikrą žinią, reikalingą komunistų statytojams.

J. Podriadčkaitė

AGRONOMO PATARIMAI

Pasėkime daugiametes žoles iš rudens

Vystant visuomeninę gyvulininkystę, keliant jos produktyvumą yra labai svarbu sudaryti kolūkiuose tvirtą pašarų bazę, kurios pagrindinis šaltinis yra daugiametis žolių pasėlių plotai.

Daugiametės žolės sudaro aukštos kokybės maistingą pašarą, gerina dirvos struktūrą ir išnaikina piktžoles bei kenkėjus.

Tačiau mūsų rajono kolūkiai į daugiametis žolių sėjimą nekreipia tinkamo dėmesio ir nesima reikiamų priemonių jų plotų išplėtimui. Eilė rajono kolūkių, kaip Mičiurino vardo, Lysenos vardo, P. Cvirkos vardo, Puškino vardo, „Bolševiko“, šiais metais visai mažai pasėjo daugiametis žolių, o J. Žemaitės vardo, „Spalio“, M. Melnikaitės vardo ir eilė kitų kolūkių net visai nesėjo daugiametis žolių.

Siekiant išplėsti daugiametis žolių pasėlių plotus, reikia jas pasėti dabar, nuėmus žiemkenčių bei vasarinių kultūrų derlių. Daugiametės žolės galima sėti tik ten, kur žiemkenčiai buvo pasėti ir grynuosius pūdymus patrešiant mėšlu. Be to, jos sėjamos į miežių ir kviečių lauką, jei minėtos kultūros pavasarį buvo pasėtos po kaupiamųjų kultūrų, kaip pavyzdžiui, bulvių, ir jei pūdymas buvo patreštas mėšlu. Nuėmus derlių, tuojau 1–2 dienų laikotarpyje būtina dirvą suarti, kartu atliekant ir akėjimą, o taip pat sulyginti. Purią dirvą reikia suslėgti

sunkiu volu, kas pagreitina piktžolių sudygimą. Kai piktžolės sudygsta, būtina atlikti kultivaciją. Tokiu būdu išvalius lauką nuo piktžolių, rugsėjo 15–20 d. reikia sėti daugiametės žoles, prieš tai akėčiomis gerai sulyginus dirvą.

Dobilus ir ankštines daugiametės žoles reikia sėti ne vėliau, kaip rugsėjo 10 d., nes vėliau pasėtos sėklos nesudygsta ir žūna, kai tuo tarpu motiejukus galima sėti ir vėliau. Prieš atliekant pasukutinę kultivaciją būtina dirvą patrešti superfosfatu, imant po 2–3 cent į ha. Be to, rekomenduojama sėjant imti kartu su sėkla granuliuoto superfosfato, vartojant maždaug po 1 cent į ha.

Jei sėkla yra daigi, tai daugiametės žoles galima sėti po 20–24 kg vieno hektaro plotui. Mažesnio daigumo sėklų normą reikia atitinkamai didinti. Vartoti didesnį sėklos kiekį nepatartina, nes tuomet gaunamas pašaras būna blogos kokybės.

Sėjai naudojama sėkla turi būti švari, išvalyta nuo piktžolių. Ypač kenksminga piktžolė — dobilų brantas, — kurios būtina saugotis.

Taip atliekant daugiametis žolių sėją galima sudaryti tvirtą pašarų bazę, nes rudenį pasėta žolė sekančiais metais duos aukštos kokybės pašarą. Rajono kolūkių vadovai turi imtis visų priemonių, kad iš rudens pasėtų daugiametės žoles.

agr. J. Mičiūnas

Teroro siautėjimas Kuboje

Kubos liaudies socialistinės partijos kreipimasis į tarptautinę visuomenę

NIUJORKAS, VIII. 6 d. (TASS). Agentūra Prensos Kontinentali paskelbė naują Kubos liaudies socialistinės partijos pareiškimą dėl nežaboto teroro, kurį vykdo šalyje diktatorius Batista. Pareiškime nurodoma, kad „sužlugus mėginimui nuversiti vyriausybę, kurio ėmėsi kai kurie buržuazinės opozicijos atstovai, organizavę išstojimą Sant Jago kareivinėse, Batista griebėsi žvėriškų represijų, kurios užgriuvo visus piliečius“. Su ypatinga jėga, kaip pažymima pareiškime, šios represijos užgriuva liaudies socialistinę partiją ir visą demokratinį judėjimą. Pareiškime pranešama apie daugelio liaudies socialistinės partijos narių, tame tarpe partijos vadovų Antonio Pereso, Rolando Evia, Bernardo Ernandeso ir Chose Kabrero suėmimą: „Jie buvo sumušti, žvėriškai kankinami ir dabar yra sunkioje būklėje. Visoje šalyje buvo suimta šimtai piliečių, jų tarpe — profsąjungų vadovai, buržuazinių opozicinių partijų nariai; visi jie yra kalėjime ir jiems neleidžiama susisiekti su išoriniu pasauliu“.

„Ant kelių, vedančių į Sant Jago miestą, — sakoma pas pareiškime, — buvo užmušta daug žmonių, kurie kaltinami tuo, jog jie dalyvavo užpuolant aukščiau nurodytas kareivines. Tuo pat metu vyriausybė skuba imtis eilės priemonių, nukreiptų prieš darbininkus — sumažinti darbo užmokestį, masiškai atleisti darbininkus...“

Kubos liaudies socialistinė partija kreipiasi į viso pasaulio visuomenę, ragindama „išreikšti solidarumą su Kubos darbininkų klase ir liaudimi“. „Mes prašome, — sakoma rezolucijoje, — profsąjungas, visas demokratines organizacijas, visus pažangiuosius veikėjus pasmerkti barbariškus antidemokratinis metodus ir terorą, kurių griebiasi Batisto vyriausybė ir Amerikos imperialistai“.

(ELTA).

Redaktorius
L. RUDAŠEVSKIS